

Obsah

Výroční zpráva Prachatického muzea za rok 2009
Zahájení výzkumu Zlaté stezky v Německu
Archeologická konference ARGE
Barevný život – výstava obrazů Jany Vokurkové
Keltská muzejní noc
Šumava na starých mapách – Zvolen
Nostalgie historických kočárků a kolébek
Restaurování kolekce zbraní

Výroční zpráva Prachatického muzea za rok 2009

Expozice

V roce 2009 mohli návštěvníci Prachatického muzea shlédnout kromě uvedených výstav také trvalé expozice *Renesance, Pošumavské zámky a Karel Klostermann, Prachatice v 19. století a Muzeum za císaře pána*. Expozice *Zlatá stezka* byla zrušena v souvislosti s přípravou nové expozice věnované Zlaté stezce u příležitosti milénia této obchodní cesty. Práce na přípravě této nové expozice byly zahájeny již koncem roku 2008. Bylo rozhodnuto požádat o grant v rámci Cíle 3. Byl zpracován projekt, který byl v srpnu odevzdán a 18. prosince schválen. Projekt podává okresní úřad ve Freyungu a Prachatické muzeum je hlavním českým partnerem. Protože nová expozice bude v místech, kde probíhaly výstavy, došlo k vytvoření nových výstavních prostor v místnostech, kde bývala stará expozice *Zlaté stezky*. Nová expozice bude umístěna v chodbě čp. 13, v tzv. lapidáriu, ve dvoře muzea a v tzv. muzejní místnosti.

Renesance – Zlatý věk Prachatic, příprava expozice Zlatá stezka, fotogalerie akcí na webových stránkách

Prvním výstavním projektem roku 2009 bylo dokončení expozice *Renesance – Zlatý věk města*. Stávající aranžmá bylo pozměněno, byl odstraněn skleněný výstavní mobiliář a nahrazen replikami renesančního nábytku, vyrobenými v truhlářské dílně Prachatického muzea. Figurální výjev byl dotvořen postavami zbrojnošů a městským písařem. Expozice byla obohacena dvěma halapartnami ze sbírek Prachatického muzea a replikou renesanční přilbice. Expozice byla nově elektronicky zastřežena. Celkové vyznění expozice doladily imitace původní podoby vitrážových oken a detaily – např. ubrus získal honosnější podobu našitím zlatých štrápců a port; jídelní tabule se rozrostla o novou pečínku, ovoce, pečivo a preclíky, byly přidány nové sbírkové předměty – cínové slánky a svícny; na listinu se zprávou o povýšení Prachatic na město byl pořízen voskový odlitek originální pečeti Rudolfa II., na zdi byly vytvořeny imitace freskových erbů).

Významným přínosem pro celou expoziční budovu muzea bylo pořízení *ochranných folií na okna* (v rámci projektu expozice *Renesance*). Folie pohlcují UV i infračervené záření a přispívají tak velkou měrou k ochraně sbírkových

Na obálce detaily sbírkových předmětů:

Titulní strana: Literátské bratrstvo v Prachaticích, olej na plátně

Zadní strana: Panna Maria Bolestná, dřevěná polychromovaná plastika

Náprsenka, výšivka na hedvábí

Chrámová renesanční lavice

Stolní hodiny věžové

předmětů vystavovaných v našem muzeu. Díky foliím bylo možné odstranit dosud používané bílé závěsy, což doslova rozzářilo celkový vzhled budovy z pohledu z náměstí.

Hlavním projektem roku 2009 byla příprava *scénáře* pro novou expozici *Zlaté stezky*, která bude otevřena v roce 2010 u příležitosti oslav Millenniuma Zlaté stezky. Výtvarnice A. Zíková a Š. Ladýřová na základě požadavků a představ kurátora expozice PhDr. Fr. Kubů vytvořily a zpracovaly návrh výtvarného řešení expozice.

Vzhledem k členitým prostorům našeho muzea bylo potřeba zohlednit celou škálu faktorů zasahujících do konečného řešení. Expozici jsme se rozhodli řešit s přihlédnutím k revitalizaci dvorku mezi muzejními budovami – dočká se terénních úprav a nové zeleně. Návštěvníky bude čekat putování se soumarskou karavanou po Zlaté stezce z německého Pasova přes hraniční hvozdy až do města Prachatice. Cestou si mohou nechat okovat koně, svažít se v krčmě, nebude chybět ani zákeřný lapka. Pro možnosti rozšíření expozice v následujících letech počítáme s prostorem sklepa, kde by měla vzniknout expozice týkající se těžby soli a logicky tak návštěvníka navést od prvotní výroby soli na cestu k renesančnímu zákazníkovi v Českých zemích.

Druhým významným přínosem pro muzejní budovy bylo *zasítování dvorku* (v rámci projektu *Zlaté stezky*). Přes celý prostor dvora v úrovni patra byla natažena ochranná síť proti ptactvu, všechna okna do dvora, parapety a okapy byly opatřeny hroty. Nyní je možno dvůr využít k instalaci nové expozice bez obav z poškození figurín a výstavního mobiliáře. Zasítovaný dvůr pro svůj větší komfort jistě ocení i návštěvníci nové expozice.

Třetím důležitým úkolem bylo vytvoření ucelené *fotodokumentace* výstav a doprovodných akcí na *webových stránkách* muzea www.prachatickemuzeum.cz.

Výstavy

V hlavní budově Prachatického muzea na Velkém náměstí čp. 13

- 1. duben – 3. květen – Proměny prachatických předměstí
- 1. – 3. duben – Velikonoční výstava prací Prachatických seniorů
- 1. – 13. duben – Kraslice Lenky Volkové
- 7. – 30. duben – Jarní prodejní výstava Stroom o.p.s. Dub
- 7 – 31. květen – Metternich – velký evropský státník
- 23. květen – 13. září – Barevný život – obrazy Jany Vokurkové
- 5. červen – 13. září – Keltové v jižních Čechách
- 23. září – 30. prosinec – Historické kočárky a kolébky
- 1. – 30. prosinec – Vánoční prodejní výstava Stroom o.p.s. Dub
- 1. – 30. prosinec – Vánoce v době renesance & měšťanské Vánoce v 19. století

V budově Zlatá stezka, č. 255

- 9. červen – 8. září – Z historie turistiky na Šumavě
- 9. červen – 8. září – Nejstarší fotografie Šumavy
- 16. září – 31. říjen – Malina & Malina

V Lesnickém a dřevařském muzeu ve Zvolenu:

- 18. srpen – 4. říjen – Šumava na starých mapách

Přednášky

- 10. března – Okupace Československa 1939, Mgr. Pavel Fencel, Prachatické muzeum
- 23. dubna – Výuka Prachaticemi, doprovodná přednáška k výstavě, Mgr. Petr Kaiml, Základní škola Prachatice
- 12. května – Skandinávie (Švédsko, Norsko), Milena Sobolová a Pavel Hanžl, Bavorov
- 26. května – Zlatá stezka na německém území, PhDr. František Kubů, Prachatické muzeum – PhDr. Petr Zavřel, Jihočeské muzeum České Budějovice
- 23. června – Solferino 1859. Slavná nešťastná bitva rakouského mocnářství, PhDr. František Kubů, Prachatické muzeum
- 8. září – Slovenské národní povstání – fikce a skutečnost, Mgr. Pavel Fencel, Prachatické muzeum
- 22. září – Metternich – velký evropský státník, PhDr. František Kubů, Prachatické muzeum
- 20. října – Seneca a římský stoicismus, PhDr. František Kotěšovec, Státní okresní archiv Prachatice
- 24. listopadu – Významné osobnosti Prachatic, MUDr. Jan Antonín Mager, Prachatice

Mimo Prachatické muzeum

Mgr. Pavel Fencel

- 10. únor – Akademie 3. věku – Prachatice mezi světovými válkami I.
- 10. březen – Akademie 3. věku – Prachaticko mezi světovými válkami II.
- 26. březen – Lhenice – Klostermannova Šumava
- 25. květen – Stachy – Šumava a její proměny ve staletích
- 27. květen – Prachatice – Lidová architektura
- 17. červen – Netolice – Lidová architektura na Prachaticku
- 23. listopad – Kulturní dům Písek – Z historie měst a městeček na Prachaticku
- 24. listopad. – Prachatice, Základní škola Zlatá stezka – Prachatice za 2. světové války

PhDr. František Kubů

27. ledna – Zlatá stezka (s PhDr. Petrem Zavřelem), Jihočeské muzeum České Budějovice
8. května – Staufische Ministerialität im Egerland und im Pleissenland, Greiz, Německo
22. října – Erforschung des Goldenen Steiges (s PhDr. Petrem Zavřelem), Sankt Oswald, Německo
13. listopadu – Georg von Podiebrad und Eger, Schloss Weesenstein, Německo
20. listopadu – Staufisches Egerland, Commenium Cheb

Ostatní akce

V minulém roce pořádalo Prachatické muzeum kromě výstav a řady přednášek i několik doprovodných akcí. Celkem šestkrát se mohli návštěvníci podívat do muzea bezplatně při dnech otevřených dveří. Nejpočetněji navštívenou akcí byla již tradičně Muzejní noc, tentokrát s keltskou tematikou.

26. březen – Tisková konference pro novináře
19. duben – Vyubnování millennia Zlaté stezky
5. červen – Keltská muzejní noc – volný vstup do muzea s komentovanou prohlídkou a kulturním programem
17. – 20. červen – Mezinárodní archeologická konference ARGE Archäologische Arbeitsgemeinschaft Ostbayern/West-und Südböhmen
7. červenec – Turistický prázdninový pochod v rámci Dětského prázdninového pasu
Pošumavské zámečky kolem Věnce

Dny otevřených dveří

25. – 26. červen – Slavnosti Zlaté solné stezky
19. – 20. září – Dny EHD
28. září – Státní svátek
28. října – Státní svátek

Zájezdy pro seniory

Mgr. Pavel Fencel

11. únor – České Budějovice, Výstava Šumava Karla Klostermanna, Netolice
12. květen – Sušicko a jeho historie
3. červen – Blanský les – Holašovice
15. červen – Vítějovice – Vítkův Hrádek
29. září – Akademie 3. věku – Vítkův Hrádek, Chvalšiny
20. říjen – Czech Tourism – provázení po Prachaticích

Struktura a stav pracovníků v roce 2009

Vedení muzea

Mgr. Pavel Fencel	ředitel muzea
PhDr. František Kubů	zástupce ředitele
Věra Škopková	asistentka ředitele
Jana Svobodová	účetní

Odborné oddělení

PhDr. František Kubů	vedoucí oddělení, historik starších dějin
Mgr. Pavel Fencel	historik mladších dějin
Šárka Ladýřová	výstavářka
Mgr. Zdeňka Oberfalcerová	historička umění, grafička
Mgr. Ing. Marek Parkman	archeolog
Mgr. Petra Richterová	etnografka tč. MD
Marcela Rosová	kurátorka sbírek, CES tč. MD
Věra Toncarová	konzervátorka
Anna Ziková	výstavářka
Jaromíra Zýková	kurátorka sbírek, CES

Provozní oddělení

Věra Škopková	vedoucí oddělení, propagační pracovník, knihovnice
Mgr. Ludmila Fiedlerová	pokladní čp. 255 (9.6. – 31. 10. 2009 – DPČ)
Mgr. Hana Froňková	pokladní čp. 255 (9.6. – 31. 10. 2009 – DPČ)
Emil Halfa	dozor v expozici (1. 4. – 31. 12. 2009 – DPČ)
Leonard Javorka	údržbář, truhlář, pomocný výstavář
Dagmar Ježková	úklid (DPČ)
Milan Marek	řidič, pomocný konzervátor, údržbář
Zdeněk Novák	údržbář, pomocný výstavář
Mgr. Eva Nováková	pokladní (1. 4. – 31. 12. 2009)
František Šídlo	BOZP, správce budov, autoprovoz (DPČ)

Hospodaření muzea v roce 2009

Náklady (v Kč)

Spotřeba materiálu	850 251,98
Spotřeba energií	943 979,00
Prodané zboží	49 609,38
Opravy a údržba	158 120,34
Cestovné	43 852,40

Náklady na reprezentaci	10 598,00
Ostatní služby	877 772,70
Mzdové náklady	3 602 256,00
Zákonné sociální pojištění	1 116 795,00
Zákonné sociální náklady	91 883,00
Ostatní daně a poplatky	2 580,00
Jiné ostatní náklady	49 714,96
Odpisy dlouhodobého majetku	700 478,08
Náklady celkem	8 497 890,84

Výnosy (v Kč)

Tržby z prodeje služeb	728 700,00
Tržby za prodané zboží	17 376,00
Aktivace materiálu a zboží	61 231,00
Úroky	49 817,76
Zúčtování fondů	85 000,00
Jiné ostatní výnosy	155 206,00
Příspěvky a dotace na provoz	7 401 321,00
Výnosy celkem	8 498 651,76

Hospodářský výsledek – zisk **790,92**

Finanční příspěvky získané mimo rozpočet Prachatického muzea

Granty

Regionální rozvojová agentura Šumava – Dispoziční fond,
Program přeshraniční spolupráce Cíl 3 ČR-Svobodný stát Bavorsko 2007–2013,

projekt: Archeologická pracovní skupina vých. Bavorsko/jižní a záp. Čechy/
Horní Rakousko.

Celkové náklady	57 151,- Kč
Dotace	26 475,- Kč

Ministerstvo kultury ČR – ISO-D Preventivní ochrana před nepříznivými vlivy prostředí, projekt: restaurování souboru historických zbraní

Celkové náklady	112 000,- Kč
Dotace	54 000,- Kč

Příspěvky:

Město Prachatice – Sborník Prachatického muzea Zlatá stezka, r. 15

Celkové náklady	41 954,- Kč
Příspěvek	30 000,- Kč

Knihovna

Stav knihovního fondu k 31. prosinci 2009 činil 6375 přírůstkových čísel. V tomto roce bylo zapsáno 141 nových přírůstkových čísel. Knihovna odebírala 12 titulů odborných časopisů, jeden titul deníku Listy Prachaticka a jeden týdeník Jihočeský kurýr.

Registrováno bylo 20 čtenářů, z toho 10 pracovníků muzea. Výpůjčky činily celkem 79 titulů.

Náklady na pořízení knihovního fondu dosáhly výše 12 622,- Kč (nákup knih, časopisů, deníku a týdeníku). Dále knihovna získala řadu titulů výměnou za sborník Prachatického muzea Zlatá stezka. Internet je stále k dispozici pro návštěvníky, badatele a veřejnost zdarma.

Objekty

Prachatické muzeum v roce 2009 působilo v objektech čp. 13/I, 183/I, 245/II a 255/II. Objekt čp. 13 na Velkém náměstí má přední a zadní trakt, obě části jsou majetkem Města Prachatice. Objekt čp. 183 s vchodem z Neumannovy ulice, který navazuje na zadní trakt čp. 13, je majetkem Jihočeského kraje. Zbývající dva objekty čp. 245 a 255 v ulici Zlatá stezka jsou majetkem ČR – NIDM MŠMT Praha a jsou ve střednědobé bezplatné výpůjčce. V dohledné době by mělo dojít k bezúplatnému převodu těchto objektů do majetku Jihočeského kraje.

Budova čp. 255 je nemovitou kulturní památkou. Objekt byl postaven krátce před první světovou válkou pro potřebu soukromého veterináře. V přízemí byly umístěny ordinace a příslušenství, v 1. NP byl rodinný byt. Přestože od roku 1945 využívala tento objekt celá řada institucí, základní dispozice interiéru budovy zůstala zachována. V devadesátých letech minulého století byla péčí školského úřadu Prachatice provedena oprava v objektu (nové střechy, nová fasáda, úprava přilehlých prostor, instalace tepelného výměníku). Tato budova je v hlavní sezóně využívána pro pořádání výstav. Budova čp. 245 obsahuje garáže, skladovací prostory, kanceláře a moderně zařízenou dřevodílnu a kovodílnu.

Od roku 2010 bude v budově pracoviště archeologa Prachatického muzea, včetně depozitářů archeologických nálezů. Uvolněné prostory v čp. 13, kde archeolog dosud sídlí, budou využity výstaváři muzea.

Sbírky

1. Výpůjčky

Regionální muzeum v Českém Krumlově – celkem 5 ks, na výstavu „Karel Klostermann a pošumavské zámečky“, smlouva č.8/2009
Jihočeské muzeum v Českých Budějovicích – celkem 15 ks, na výstavu „Karel Klostermann a pošumavské zámečky“, smlouva č.8/2008
Jihočeské muzeum v Českých Budějovicích – celkem 2 ks, do expozice renesance smlouva č. 44/2008, dlouhodobá výpůjčka
Prácheňské muzeum v Písku – celkem 5 ks, na výstavu „Šumava Karla Klostermanna“ smlouva č. 11/2008
Muzeum středního Pootaví Strakonice – celkem 1 ks, na výstavu „Šumava Karla Klostermanna“ smlouva č. 4/08
Národní památkový ústav územní odborné pracoviště v Lokti – celkem 5 ks, na výstavu „Metternich“ smlouva č. KY-M2009.011
Národní zemědělské muzeum Praha – celkem 4 ks map na výstavu „Šumava na starých mapách“ smlouva 03/000/2009
Národní zemědělské muzeum Praha – celkem 30 ks, na výstavu „Karel Klostermann a pošumavské zámečky“, smlouva OH 18/2008
Soukromá sbírka – manželé Nuskovi , Včelná , celkem 4 ks na výstavu „Šumava Karla Klostermanna“
Soukromá sbírka – manželé Nuskovi , Včelná, celkem 3 ks na výstavu „Karel Klostermann a pošumavské zámečky“
Soukromá sbírka – p. Emil Kintzl, Kašperské Hory , celkem 4 ks na výstavu „Šumava Karla Klostermanna“
Soukromá sbírka – p. Miloslava Šormová, Roztoky u Prahy , celkem 70 ks na výstavu „Historické kočárky a kolébky“
Státní okresní archiv Prachatice – celkem 3 ks na výstavu „Šumava Karla Klostermanna“, smlouva č. 26/2008
Národní lékařská knihovna, Zdravotnické muzeum – celkem 12 ks na výstavu „Karel Klostermann a pošumavské zámečky“, dlouhodobá výpůjčka
Národní památkový ústav v Českých Budějovicích – celkem 5 ks na výstavu „Karel Klostermann a pošumavské zámečky“, smlouva č. 16/2008, dlouhodobá výpůjčka
Jihočeské muzeum v Českých Budějovicích – celkem 2 ks do expozice renesance, smlouva č. 44/2008, dlouhodobá výpůjčka
Městské muzeum ve Volyni – celkem 297 knih + 15 sbírkových předmětů na výstavu „Karel Klostermann a pošumavské zámečky“, smlouva č. 1/2008
Římskokatolická farnost Prachatice – celkem 4 ks na výstavu „Karel Klostermann a pošumavské zámečky“, smlouva č.134/09
Moravská galerie v Brně – celkem 11 ks do expozice renesance, smlouva č. Z 57/

2009/U, dlouhodobá výpůjčka
Uměleckoprůmyslové muzeum v Praze – celkem 8 ks do expozice renesance, smlouva č. .A 238/2006 a 229/2006, dlouhodobá výpůjčka
Celkem vypůjčeno 503 ks sbírkových předmětů.

2. Zápůjčky

Zámek Bohumilice, p.Hiršlová – celkem 5 ks, smlouva č. 6/2008, dlouhodobá zápůjčka
Muzeum středního Pootaví Strakonice – celkem 1 ks , smlouva č. 1/2008
Národní zemědělské muzeum Praha – celkem 15 ks , smlouva č. 6/2009
Správa Pražského hradu – celkem 12 ks, smlouva č. 4/2009
Regionální muzeum v Teplicích – celkem 4 ks, smlouva č. 9/2008
Jihočeské muzeum v Českých Budějovicích – celkem 38 ks, smlouva č. 8/2008, dlouhodobá zápůjčka
Muzeum Šumavy Sušice – celkem 6 ks, smlouva č. 7/2008
Muzeum Šumavy Sušice – celkem 26 ks, smlouva č. 5/2009
Muzeum Kvilda – celkem 8 ks, smlouva č. 5/2000, dlouhodobá zápůjčka
Muzeum středního Pootaví Strakonice – celkem 1 ks, smlouva č. 2/2003
Jihočeské muzeum v Českých Budějovicích, pobočka Žumberk – celkem 6 ks, smlouva č. 3/2004, dlouhodobá zápůjčka
Kongregace milosrdných sester sv.Karla Boromejského – celkem 1 ks, smlouva č. 4/2003 , dlouhodobá zápůjčka
Památník Mistra Jana Husa Husinec – celkem 7 ks, smlouva č. 2/2004, dlouhodobá zápůjčka
Městské muzeum ve Volyni – celkem 4 ks, smlouva č. 1/2004, dlouhodobá zápůjčka
Městské muzeum ve Volyni – celkem 8 ks, smlouva č. 7/2009
Celkem zapůjčeno 142 ks sbírkových předmětů.

Inventarizace

Na základě příkazu č. 4/2009 ředitele Prachatického muzea Mgr. Pavla Fencla byla provedena řádná inventarizace podsbírký – Uměleckoprůmyslové práce – 17. Zahájena byla 15. 6. 2009 a ukončena 24. 7. 2009. Kurátorem podsbírký byla Jaromíra Zýková, celkem bylo odinventováno 532 evidenčních čísel.

CES

Dne 13. 2. 2009 jsme provedli změny v CES „aktualizace – nové přírůstky“ (PČ) pro tyto podsbírký:
Podsíbírka Etnografická: 54 PČ

Podsbírka Další: 1 PČ
Podsbírka Výtvarné umění: 14 PČ
Podsbírka Fotografie, filmy, videozáznamy a jiná média: 8 PČ
Podsbírka Jiná-sklo,porcelán a kamenina: 1 PČ
Podsbírka Písemnosti a tisky: 30 PČ
Podsbírka Umělecké řemeslo: 4 PČ
Podsbírka Uměleckoprůmyslové práce: 15 PČ

Dne 14. 5. 2009 jsme provedli změny v CES „katalogizace“ (IČ) pro tyto podsbírky:

Podsbírka Další-kamenné předměty, železné hole: 15 IČ
Podsbírka Etnografická: 9 IČ
Podsbírka Fotografie, filmy, videozáznamy a jiná média: 9 IČ
Podsbírka Písemnosti a tisky: 9 IČ
Podsbírka Umělecké řemeslo: 31 IČ
Podsbírka Výtvarné umění: 47 IČ
Podsbírka Uměleckoprůmyslové práce: 33 IČ

Dne 9. 11. 2009 jsme provedli změny v CES „aktualizace – nové přírůstky“ a „katalogizace“ pro tyto podsbírky:

Podsbírka Etnografická: 17 PČ, 77 IČ
Podsbírka Fotografie, filmy, videozáznamy a jiná média: 4 PČ, 85 IČ
Podsbírka Další: 4 PČ, 62 IČ
Podsbírka Písemnosti a tisky: 6 PČ, 438 IČ
Podsbírka Umělecké řemeslo: 64 PČ
Podsbírka Výtvarné umění: 74 PČ
Podsbírka Uměleckoprůmyslové práce: 6 PČ, 100 IČ

CES k 31. 12. 2009 celkem:

- a) počet evidenčních položek II. stupně: 17.642 inventárních čísel
- b) počet evidenčních položek I. stupně: 10.380 přírůstkových čísel
- c) celkem položek: 28.022 evidenčních čísel.

Sbírkatvorná činnost – nákupy

Jednání poradního sboru pro sbírkatvornou činnost se konalo dne 25. 11. 2009 v Prachatickém muzeu ve složení:

Milena Smolová – Muzeum při správě NP a CHKO Šumava ve Vimperku
Mgr. Petr Jelínek – Regionální muzeum v Českém Krumlově
PhDr. Jiří Prášek – Prácheňské muzeum v Písku
Daniela Liščáková – Muzeum JUDr. Otakara Kudrny v Netolicích

PhDr. Nora Jelínková – Jihočeské muzeum v Českých Budějovicích
Mgr. Pavel Fencel – Prachatické muzeum
Mgr. Zdeňka Oberfalterová – Prachatické muzeum
Jaromíra Zýková – Prachatické muzeum

Seznam zakoupených sbírkových předmětů:

1. Řeznický oblek a dřevěná sekera – podsbírka Etnografická, nabídková cena: 1.100,- Kč
2. Loutkový kočárek Hiko s peřinkami a dětský plechový kbelíček, podsbírka Uměleckoprůmyslové práce nabídková cena: 1.700,- Kč
3. Dřevěný stolní telefon, podsbírka Fotografie, filmy, videozáznamy a jiná média, nabídková cena: 1.200,- Kč
4. Dřevěná turistická hůl se šesti štítky – podsbírka Další, nabídková cena: 300,- Kč
5. Václav Malina: obraz „Šumavský smrk“ – olej na plátně, podsbírka Výtvarného umění, nabídková cena: 30.000,- Kč
6. F. Zdiarsky: Portrét – studie – kresba tužkou, nabídková cena: 300,- Kč, podsbírka Výtvarného umění
F. Zdiarsky: Strom – studie – kresba tužkou, nabídková cena: 500,- Kč, podsbírka Výtvarného umění
7. Felicitas Stubnerová – Kytice – akvarel – 2 ks, nabídková cena: 100,- Kč, podsbírka Výtvarného umění
Miloslav Troup – Vojín – kresba tužkou, nabídková cena: 150,- Kč, podsbírka Výtvarného umění
František Šubert – Děkovný list s barevnou litografií, nabídková cena: 100,- Kč, podsbírka Výtvarného umění
8. 10 ks reprodukcí obrazů v plátěných deskách – vydala Krasoumná jednota pro Čechy v Praze roku 1898 nabídková cena: 300,- Kč, podsbírka Výtvarného umění
9. Protějškové obrazy E. Beneš a J. V. Stalin – lidová tvorba (kombinovaná technika – papírová koláž, olejomalba), nabídková cena: 500,- Kč, podsbírka Výtvarného umění
10. Bibliofilský tisk na ručním papíře: Josef Váchal – 17 dřevorytů, nabídková cena : 1.000,- Kč, podsbírka Výtvarného umění
11. Sklenice s motivem Prachatic, nabídková cena: 400,- Kč
Skleněný džbán s motivem Prachatic, nabídková cena: 400,- Kč
Porcelánový hrnek s motivem Prachatic, nabídková cena 300,- Kč, podsbírka Jiná
12. Skleněný košíček s měděným držátkem – kolem 1885, nabídková cena 800,- Kč.
Skleněný tulipán – počátek 20. st., nabídková cena 1.000,- Kč, podsbírka Jiná

13. Rodinné foto z alba pekaře Blacha z Prachatic, nabídková cena 1.540,- Kč
Fotografie kněze na Fefrách a jeho legitimace vojenského veterána, nabídková cena 300,- Kč
podsbírka Fotografie, filmy, videozáznamy a jiná média
14. 3 soubory reprodukcí obrazů – vydala Krasoumná jednota pro Čechy v Praze, nabídková cena 600.- Kč, podsbírka Výtvarného umění.
15. Obraz „Na konci dne“ (akryl na kartonu) v dřevěném rámu, autorka – Jana Vokurková.
nabídková cena 18.500,- Kč, podsbírka Výtvarného umění.

Celková částka za nákup sbírkových předmětů za rok 2009 činila 61. 090,- Kč – vše bylo odsouhlaseno.

Přílba španělská – replika, nabídková cena: 4.900,- Kč, zařazeno v Jiném majetku, pomocný materiál k výstavám.

Ostatní předměty pořízené bezúplatně posoudil Poradní sbor pro sbírkotvornou činnost dle zápisů v přírůstkové knize r. 2009 Prachatického muzea.

Sbírkotvorná činnost – dary

- p. Jaromíra Zýková, Prachatice
Dámské a pánské plavky, textilní etue, miniaturní růženec, šálka z larexu, kuchyňské soubory,
3 dámské brože
p. Anežka Mottlová, České Budějovice
28 ks obrazů Františka Mottla
p. Libuše Dortová, Prachatice
2 křtící soupravičky, háčkovaný povijan, dámská kabelka, dětská hrací taštička, dětské povlaky na polštářky, kapna, ženské časopisy na vaření a módu, mechanická hračka z 60. let 20. století – štěkací pejsek a dámská zástěra.
Konference vyšších představených mužských řeholí v ČR, Praha
2 ks fotografie kostela sv. Jakuba v Prachaticích
p. Ludmila Fiedlerová, Prachatice
Fotografie a písemnosti ze školních let 1957 v ZŠ Vodňanská ul. a pamětní list
p. Věra Toncarová, Nebahovy
Vánoční řetěz, závěsný lustr, kožené holenní chrániče
TV GIMI, České Budějovice
CD – záznam natáčení z Prachatického muzea pro pořad Jihočeský týdeník
p. Jana Svobodová, Vimperk
3 ks dětských hracích manšestrových kalhot
p. Anna Zíková, Prachatice

- Fotoaparát Braun MicroTrand
sl. Šárka Ladýřová, Vimperk
4 ks perníkových figur Mikuláše, anděla a čerta z 80. let, pánské šle, boxový fotoaparát Agfa,
2 dámské kabelky, dámské kozačky, semišové dámské polobotky, kostkované bačkory,
2 dámské šaty, dámský vlněný kabát, pánská vesta, rozhlas po drátě, stolní lampička, 2 páry vlněných ponožek a palčáků, dětské kozačky, klubko konopného provazu, kovová svítlna – baterka, dětský příbor, háčkováná nákupní taška, lýkové prostírání, papírové lampiony, manšestrový pánský klobouk, pánské motýlky – 3 ks, dřevěný sportovní skládací kočárek, dětský hnědý kufřík, vyřezávané pohádkové postavičky z překližky – 2 ks
p. Mgr. Eva Nováková, Prachatice
Homole cukru, dámský noční kabátek, dívčí košile, šátek a kapesníček s vyšíváním, kuchyňský soubor
p. Jan Houška, Prachatice
Nástěnný kalendář fa Skorkovský 1933, soubor fotografií z televizního natáčení v Prachaticích,
protektorátní potravinové lístky, barevný plakát od P. Středočeského
p. Václav Starý, Prachatice
Fotografie z bombardování nádraží v Prachaticích, šatenka z r. 1939, potravinové lístky
p. Leonard Javorka, Nebahovy
Skládací kočárek z 60. let
p. Milada Žahourková, Planá nad Lužnicí
Pletací stroj Rychloplet
p. Marcela Rosová, Staré Prachatice
Dětské chlapecké brusle, pionýrský šátek a sukně
z pozůstalosti p. J. Draxlera, Prachatice (darovala p. Rosová)
Elektrický holicí strojek Braun, pánské šněrovací boty nízké a kotníčkové, kožené rukavice, holicí souprava v dřevěné krabici, injekce, pánská kožená aktovka
p. ing. Petr Bednarčík, Prachatice
Horské slunce Sírius, kufříkový psací stroj Konsul
p. Marie Turanská, Děčín
Soubor textilií (ručníky, dečky, kuchyňské garnitury, zásobníky na kapesníky, ubrus)
p. J. Tišler, Prachatice
Loutkový hluboký kočárek ze 60. let, dětská sportovní kárka
p. J. Střeleček, Prachatice
Hluboký dětský prošíváný koženkový kočárek z 60. let
p. Petrášek, Netolice
Hluboký kočárek s výpletem včetně sedačky

V roce 2009 bylo celkem zapsáno 264 přírůstkových čísel, tj. 389 ks a 10 souborů.

Odborné oddělení

Mgr. Pavel Fencl – historik mladších dějin

Exkurze:

viz seznam

Přednášky:

viz seznam

Kurátor výstav:

Z historie turistiky na Šumavě, Nejstarší fotografie Šumavy, Malina & Malina

Výzkumné úkoly:

dějiny obce Ktiš (SOA Třeboň, pob. Č.Krumlov, SOKA Prachatice)

dějiny obce Mičovice, revíry prášilského panství, Konec 2. světové války na Šumavě

Bibliografie:

Klostermannové na Šumavě (spolu s J.A.Magerem), Prachatické muzeum 2009

Lhenická stezka, MAS Lhenice 2009

Ohlédnutí za akcemi ke 160. výročí narození K.Klostermanna, Zlatá stezka, ročník 15

Drobné sakrální památky Pošumaví (pro LAG Malenice)

Projekty:

příprava projektu 1000 let soumarských stezek mezi Bavorskem a Čechami

příprava projektu Šumavské sklo – most přes staletí – (odloženo na neurčito)

PhDr. František Kubů – historik starších dějin

1. Výstavy a expozice:

Metternich – velký evropský státník, Prachatické muzeum 5. – 31. května 2009

2. Přednášky mimo Prachatické muzeum:

viz seznam přednášek

3. Depozitáře – Revize:

- revize a doplnění lokačních seznamů podsbírek Militária a Jiná
- výběr exponátů a jejich zpětné zařazování při výstavách
- inventura DKP
- vypracování nových soupisů podsbírek, depozitářů a kurátorů podsbírek
- práce na depozitárním řádu

4. Doprovodné akce a různé:

- nákupní komise Jihočeského muzea v Českých Budějovicích
- točení pořadu o Prachatickém muzeu pro DIGI TV České Budějovice, 2. března 2009
- Muzejní keltská noc – příprava a realizace 5. června 2009
- vybudování Millennia Zlaté stezky 19. dubna 2009
- naučný pochod pro veřejnost po pošumavských zámčích Čkyně – Lčovice – Malenice – Černětice 7. července 2009
- muzejní zájezd Chodsko – podíl na organizaci a realizaci, 14. – 16. října 2009
- plánování velkého kostýmovaného historického soumarského pochodu po Zlaté stezce 2010
- provádění školních tříd a zahraničních skupin po muzeu (mj. ZŠ Národní, Grundschule Hannover, universita Regensburg, Schlaraffia Passau atd.)

5. Konference – semináře:

Kolokvium „Pleissenland – Vogtland – Egerland im hohen Mittelalter“, 8. až 10. května 2009, Greiz, Německo

Konference „Tagung Eger/Cheb 1459“, 12. – 14. listopadu 2009, Schloss Weesenstein, Německo

Konference „Egerland als mittelalterliches Kontaktgebiet“, 20. – 21. listopadu 2009, Cheb

6. Výzkumné úkoly:

Výzkum Zlaté stezky

Zahájení výzkumu německé části Zlaté stezky ve spolupráci s PhDr. Petrem Zavřelem z Jihočeského muzea v Českých Budějovicích. Administrativní a odborná příprava výzkumu. Administrativní vedení grantového projektu tohoto výzkumu, který s finančním přispěním Evropské unie a německé spolkové země Bavorska realizuje univerzita v Pasově. Výzkum celé německé části prachatické větve od státní hranice pod Bischofsreutem až po spojení všech tří větví u Vendselbergu. Výzkum detektorem kovů nalezených systémů pozůstatků Zlaté stezky (Leopoldsreutsko – Grainetský systém, Steinbühlerský systém, Sicklingerberský systém a úsek v lese Birket). Archeologický výzkum pozůstatku Zlaté stezky

u Hauzenbergu (tzv. Salzgraben). Vypracování mapových podkladů pro moderní snímání systémů Zlaté stezky (tzv. Airborne Scanning), které nahradí geodetická zaměření těchto systémů, praktikovaná na české části Zlaté stezky.

Výzkum pošumavských zámeků

Archivní výzkum pramenů k dějinám jednotlivých zámeků (Státní oblastní archiv Třeboň, Národní archiv Praha, Státní okresní archiv Prachatice atd.) a průběžné sledování změn v celém regionu. Zkoumány zámeky Černětice, Čestice, Čkyně, Dub, Lčovice, Tažovice a Vlachovo Březí.

Štaufové. Nejvýznamnější dynastie evropského středověku

Sbírání podkladů pro přehled štaufologického bádání 1991–2010 (navazuje na přehled štaufologického bádání 1965–1990, publikovaný v Českém časopisu historickém v roce 1992; shromažďování pramenů, literatury a obrazových a mapových podkladů pro první českou monografii dynastie Štaufů, kterou má v horizontu několika let vydat nakladatelství Veduta v Č. Budějovicích. Práce na soupisu příloh do uvedené knihy, zpracování obrázků štaufských památek na Sicílii.

Dějiny Prachatic

Vypisování pramenů z edice Codex iuris municipalis, písemnosti Muzejního spolku Prachatice v Státním okresním archivu Prachatice, prameny k počátku 17. století (povyšení Prachatic na královské město 1609).

7. Granty:

Průběžná práce na přípravě projektů, jednání, překlady textů, vyplňování formulářů, tvorba obsahové části atd.

Restaurování kolekce zbraní (pušky, bodáky), restaurátor Matoušek, grant Ministerstva kultury České republiky

Výzkum historické obchodní cesty Zlatá stezka z Pasova na bavorsko-českou hranici, nositel projektu Universita Pasov (Německo), partner Prachatické muzeum, mezinárodní grant Evropská unie-Bavorsko-Česká republika

Nejstarší místní jména v česko-bavorském pohraničí (okresy Freyung/Grafenau a Prachatice), nositel projektu Universita Pasov (Německo), partner Prachatické muzeum, mezinárodní grant Evropská unie-Bavorsko-Česká republika

Muzeum lesa (Waldgeschichtliches Museum) Sankt Oswald (Německo), příprava a realizace nové expozice, nositel projektu Národní park Bavorský les (National-

park Bayerischer Wald), partneři Národní park Šumava Vimperk a Prachatické muzeum, mezinárodní grant Evropská unie-Bavorsko-Česká republika

8. Redakční práce:

- redakce sborníku Zlatá stezka 15
- redakce sborníku Zlatá stezka 16
- člen redakce sborníku Mediaevalia historica, vydávaného Historickým ústavem České akademie věd v Praze

9. Bibliografie – články a knihy vydané v roce 2009

Zlatá stezka. Historický a archeologický výzkum významné středověké obchodní cesty 3. Úsek Kašperské Hory – státní hranice (s Petrem Zavřelem). České Budějovice 2009, kniha, 263 stran., 274 obrázků, nákresy, mapky.

Kvildský systém pozůstatků Zlaté stezky (s Petrem Zavřelem), in: Zlatá stezka 15, 2008, strany 13 – 69.

Karel Klostermann a pošumavské zámeky. Dlouhodobá výstava v Prachatickém muzeu, in: Zlatá stezka 15, 2008, strany 170 – 171.

Zámek a velkostatek Lčovice ze Zítků, in: Architekt Josef Zítek, jeho rodina a Lčovice. Sborník vydaný při příležitosti 100. výročí úmrtí Josefa Zítka. Lčovice 2009, strany 27 – 52.

Josef Zítek a Malenice. Malenice 2009, 31 stran.

Zlatá stezka – heslo do lexikonu Historisches Lexikon Bayerns (v tisku)

Mgr. Ing. Marek Parkman – archeolog

Od března provádělo Prachatické muzeum souběžně několik záchranných archeologických výzkumů. Všechny byly vyvolány stavební činností. Nejrozsáhlejší záchranné práce probíhaly v blízkosti ulic Prachatická a Bavorovská ve Strunkovicích nad Blanicí, kde bylo při stavbě rodinného domu zjištěno osídlení z 12.–13. století. Výzkumy zde proběhly již v letech 2007 a 2008 při stavbě komunikace, inženýrských sítí a skrývkách pro rodinné domy. Výzkum v roce 2009 byl ale svým rozsahem největší. Bylo prozkoumáno více než padesát zahloubených objektů a získáno množství zajímavých nálezů. Je to především bohatý soubor keramiky, která je vyrobena převážně z hrncířské směsi s vysokým obsahem jemně drčeného grafitu. Je zdobena typickými vzory tohoto období, tedy jednoduchými vlnicemi, vrypy a hřebenovým vpichem. Z dalších nálezů stojí za zmínku početná kolekce kamenných a hliněných přeslenů, které se používaly při výrobě nití a několik kovových předmětů, ze kterých je na prvním místě třeba zmínit železné dvojramenné kupecké váhy, železný nůž, bronzový korál a malou bronzovou destičku. Velmi důležitým a ve Strunkovicích dosud ojedinělým nálezem je otisk

části dřevěného srubu. Jedná se o první případ, kdy se zde jednoznačně podařilo zjistit půdorys stavby, zřejmě obytné. Výsledky archeologického výzkumu v prostoru ulic Prachatická a Bavorovská významným způsobem doplní naše dosavadní poznatky o rozsahu středověkého osídlení Strunkovic nad Blanicí ve 12. a 13. století, které bylo v devadesátých letech minulého století zkoumáno na úpatí nedalekého vrchu Hořice.

Menší záchranné práce probíhaly v Prachaticích a v Horním Kožlí. V případě Prachatic se jednalo o výzkum při rekonstrukci čp. 64 v Křišťanově ulici. V jedné z přízemních místností se podařilo prozkoumat stratigrafii vrstev, přičemž nejstarší z nich dokládá osídlení tohoto místa již ve 13. století a v jedné z mladších vrstev byly zjištěny jasné stopy požáru, při kterém došlo k zuhelnatění většího množství obilí.

V Horním Kožlí proběhl záchranný výzkum v místech plánované stavby malé vodní nádrže. Také zde byly zkoumány pozůstatky z doby samotného vzniku této obce, který lze jednoznačně klást již do 13. století. Získané nálezy jsou o to cennější, že první písemná zmínka o existenci obce je až z počátku 15. století. Díky novým nálezům se tedy podařilo posunout historii obce zhruba o 150 let hlouběji do minulosti.

Archeologický dozor při rekonstrukci ulic Husova a Věžní přinesl nová zjištění, která opět doplní naše znalosti o Prachaticích v období vrcholného středověku. I když převážná většina archeologických situací pod povrchem obou ulic byla již dříve zničena při výkopech pro inženýrské sítě, podařilo se v prostoru křižovatky zmíněných ulic na dvou místech, pod komunikací před čp. 72 a z boku čp. 71 (Městská knihovna), zachytit a částečně prozkoumat zbytky vrstev, které poskytly nejen poměrně bohatý soubor nálezů, ale také zajímavé informace. Zkoumané vrstvy totiž svědčí o tom, že tuto část města postihl v průběhu 15. století požár. Dokládá to množství uhlíků a mazanice ze spálených staveb. Mohlo se jednat o menší požár, které byly ve středověkých městech poměrně časté. V případě Prachatic ale mohou být tyto vrstvy dokladem konkrétní historické události. Z písemných pramenů víme, že v dubnu a listopadu 1420 byly Prachatice dvakrát dobyty husitskými vojsky. Nelze tedy vyloučit, že nalezené požárové vrstvy mohly vzniknout právě v důsledku těchto událostí.

V listopadu a prosinci proběhl dozor a záchranný výzkum při stavbě rodinného domu na parc. č. 650/4 v Husinci. Při skrývce ornice byla zjištěna přítomnost kulturní vrstvy z 13. století, která nasedala přímo na podloží. Z kulturní vrstvy byl získán poměrně bohatý soubor keramiky, dále přeslen, kolečko vybroušené ze střeptu, ojediněle zvířecí kosti a uhlíky, několik kusů strusky, mazanice a drobných železných předmětů. Jedná se již o druhé místo v intravilánu Husince, kde se podařilo zjistit takto staré nálezy. Poprvé byly zkoumány objekty z 13. století při rekonstrukci Obecního úřadu v roce 2006.

V červenci a srpnu 2009 proběhl již třetí ročník Letní archeologické školy na

raně středověkém hradišti sv. Ján v Netolicích. Výzkum sondy 10, ve které bylo předešlého roku zjištěno zdivo dlouho hledaného kostela sv. Jana Křtitele pokračoval pouze v omezené míře. Zaměřil se především na vyzvednutí skeletů z hrobu HR21/09 a HR22/09 v sektoru *a*, ze kterých byly odebrány vzorky pro analýzu DNA, analýzu rostlinných makrozbytků a parazitologický rozbor. Poté bylo opět přikročeno k zakonzervování a zasypání situace. Díky objevu sakrální architektury v sondě 10 nastala potřeba vybrat náhradní místo pro stavbu vstupního objektu archeoparku. Byla vybrána plocha na první umělé terase přímo nad stávající příjezdovou asfaltovou komunikací, kde byla vyměřena sonda 11. Tato sonda o rozměrech 11 x 6 m byla rozdělena na čtyři sektory a středový kontrolní blok o šířce 100 cm, přičemž v létě 2009 byly prozkoumány sektory *a* a *c*. V obou zkoumaných sektorech byly zjištěny vrstvy s recentní sutí a odpadky, ve kterých bylo také větší množství keramiky především z 12.–13. století. Podařilo se však prozkoumat i několik neporušených raně středověkých vrstev a objektů zahloubených do skalnatého podloží.

Ve dnech 17. – 20. června 2009 se v Prachaticích konalo 19. pracovní setkání archeologů z východního Bavorska, jižních a západních Čech a Horního Rakouska – Archeologická pracovní skupina východní Bavorsko/západní a jižní Čechy/Horní Rakousko (Archäologische Arbeitsgemeinschaft Ostbayern/West- und Südböhmen/Oberösterreich). Tato pravidelná každoroční setkání se uskutečňují od roku 1991, vždy střídavě v Bavorsku, v Čechách a od roku 2007 také v Horním Rakousku. Na české straně se dosud konala v Táboře (1992), Mariánské Týnici (1994), Hluboké nad Vltavou (1996), Běšinách u Klatov (1998), Českém Krumlově (2000), Chebu (2002), Heřmani u Písku (2004) a Křimicích u Plzně (2006). Tématem prachatického setkání byla pravěká až raně středověká architektura. Jednání probíhalo v krásných historických prostorách Radničního sálu Staré radnice na Velkém náměstí. Shodou okolností v místech, kde bylo po svém založení začátkem 20. století umístěno městské muzeum a jeho sbírky.

Na hlavní výstavní sezónu 2009 připravilo Prachatické muzeum výstavu pod názvem Keltové v jižních Čechách. Výstava byla umístěna v přízemních prostorech výstavní budovy na Velkém náměstí. Zpřístupněna byla 5. června v 17.00 hodin při zahájení „keltské“ Muzejní noci. Po vernisáži proběhly dvě komentované prohlídky a součástí večera byl také doprovodný program. Na Velkém náměstí před budovou muzea vystoupil hudební soubor Beltina z Prachatic se svým hostem, dudákem Chrisem Steerem a zájemci se mohli seznámit s praktickou ukázkou procesu výroby keltských mincí, kterou předvedli členové občanského sdružení Keltoi z Mladé Boleslavi.

Cílem výstavy bylo přiblížit návštěvníkům keltské etnikum, které je již delší dobu středem zájmu široké veřejnosti nejen u nás, ale i ve světě, a jehož kulturní tradice jsou neustále oživovány. Prostřednictvím textů, obrazové dokumentace i četných předmětů byl představen všední život Keltů, jejich náboženské před-

stavy i úroveň řemesla a architektury tak, jak ho známe z písemných a hlavně archeologických nálezů. Výstava zahrnovala časové období od 6. do 1. století př. Kr. Návštěvníci tedy měli možnost sledovat postupný vývoj hmotné kultury od pozdní doby halštatské do sklonku doby laténské. Protože jižní Čechy patřily k oblasti, ve které keltské etnikum krystalizovalo, bylo možné tento proces názorně představit na exponátech, které pocházely pouze z území jižních Čech. Byly to nejen nálezy ze starších výzkumů, ale také z výzkumů provedených v posledních letech a řada předmětů tedy byla vystavena poprvé. Návštěvníci měli možnost vidět také některé unikátní nálezy, jako například zlomek malé skleněné dvojchubé nádoby – aryballu ze Strakonice, sloužící k uchovávání vonných látek, balzámů či kosmetických přípravků nebo zdobený meč ze žárového hrobu u Modlešovic. Motiv dvou dráčků z pochvy modlešovického meče se také stal logem celé výstavy. Za laskavé zapůjčení nálezů patří dík Muzeu středního Pootaví ve Strakonici, Městskému muzeu v Blatné, Prácheňskému muzeu v Písku a Jihočeskému muzeu v Českých Budějovicích. Kopie zbraní, šperků a oděvů zapůjčilo sdružení Keltoi. Výstava trvala do 13. září 2009.

Mgr. Zdenka Oberfalcerová – historička umění, kurátorka, grafička

Hlavním úkolem pracoviště historika umění je nepřetržitě mapovat výtvarné dějiny prachatického regionu, získávat a zpracovávat dokumentaci děl výtvarného umění, následně poskytovat odborné posudky, stanoviska a doporučení, provádět konzultační a poradenskou činnost. Získané vědecké informace z oboru dějin umění jsou dále zpracovávány pro potřeby výstavní a publikační.

Největší pozornost opět náležela výzkumu insitního umění na jihu Čech. V roce 2009 bylo pokračováno v kompletním soupisu díla prachatického řezbáře Josefa Chwaly. Byly zdokumentovány plastiky, které se nacházejí v majetku muzeí a galerií a započalo téměř detektivní pátrání po dílech nacházejících se v soukromých sbírkách. Rozšířena byla též dokumentace autora života. Režisér PhDr. Antonín Jiráček ve spolupráci s naším muzeem a místními pamětníky natočil o Josefu Chwalovi půvabný dokumentární film.

Již druhým rokem pokračovalo shromažďování informací o naivním malíři Františku Mottlovi, rodáku z Hradiště u Netolic. Nově byl zahájen výzkum díla manželů Marie a Martina Šítalových, naivních malířů z Velešína. Rozsáhlou sbírku jejich obrazů vlastní Regionální muzeum v Českém Krumlově, kde byla navázána úzká spolupráce s kurátorem a přislíbena možnost fotodokumentace celého díla. Průběžně byly doplňovány informace o současných i již nežijících regionálních umělcích.

Sbírka výtvarného umění byla díky nákupům, darům a sběru obohacena o cenná díla regionálních autorů (65 nových přírůstkových čísel). Nejvýznamnějším počinem tohoto roku bylo získání 43 kusů obrazů (téměř celé pozůstatosti) naivního malíře Františka Mottla.

Práce se sbírkou výtvarného umění byla zaměřena na kvalitní uložení, logické a vyhovující uspořádání jednotlivých sbírkových předmětů. Grafické listy (Josef Krejsa, Rudolf Škudla, Ferdinand Staeger, J. Glöckner, Josef Sahula, ...) byly po odskenování postupně ukládány do nových kovových pořadačů. Především byla dokončena digitalizace již existujících evidenčních karet. Tyto karty byly postupně doplňovány fotodokumentací sbírkových předmětů. Nově bylo zpracováno 110 evidenčních karet.

Na tomto muzejním pracovišti z důvodu absence etnografky (mateřská dovolená) byl průběžně zpracováván soupis řemeslníků v prachatickém okrese. Dále zde byly připravovány tři výstavy. Výstavní sezóna 2009 byla nově obohacena dvěma výtvarnými výstavami. Nejprve zde své obrazy představila Jana Vokurková, malířka žijící a tvořící ve Volarech a na podzim proběhla netradičně pojatá výstava děl dvou umělců, malíře Václava Maliny (Plzeň) a fotografa Václava Maliny (Prachatice). Poslední a divácky velmi atraktivní byla výstava Historické kočárky a kolébky.

Pracoviště historičky umění kromě své hlavní náplně práce vytváří propagační tiskoviny. V roce 2009 byly vytvořeny pro potřeby muzea tyto grafické návrhy a realizace:

1/ vícenákladové tiskoviny:

Propagační skládačka Prachatického muzea, Propagační leták Prachatického muzea Stálé expozice Prachatického muzea, Zlatá stezka, Prachatické střelecké terče, Metternich – velký Evropan, Sbírka insitního umění v Prachatickém muzeu

2/ ostatní:

Čtvrtletní program akcí Prachatického muzea, plakáty a pozvánky na výstavy, plakáty a pozvánky na přednášky a ostatní akce, medailon malířky Jany Vokurkové, Zpravodaj Prachatického muzea (čtvrtletník)

Věra Toncarová, konzervátorka

V roce 2009 bylo zkonzervováno 172 předmětů, včetně 66 nových přírůstků. Předměty byly většinou z podsbírek výtvarné, etnografické, uměleckoprůmyslové a umělecké řemeslo. Začátek roku byl věnován rekonzervaci předmětů ve stálých expozicích a konzervaci předmětů do stálé expozice Renesance – zlatý věk, která byla obnovena a doplněna o nové předměty.

Byly konzervovány předměty na výstavy, které proběhly v tomto roce, a to Turistika na Šumavě a Historické kočárky ze sbírky Miloslavy Šormové. Tato výsta-

va byla doplněna o kočárky z našich sbírek. V průběhu přípravy a realizace této výstavy jsme získali sedm kočárků z období 20. až 70. let 20. století, dva kočárky byly vystaveny na výstavě. Jejich konzervace a restaurování bylo pracné a časově náročné. Sportovní skládací kočárek z 20. let 20. století byl neúplný. Díky kolegům, kteří zhotovili chybějící části, mohl být kočárek zkompleťován a vystaven. U ostatních bylo provedeno základní ošetření a byly uloženy do depozitáře.

V průběhu roku byly konzervovány předměty dle požadavků kurátorů jednotlivých podsbírek. Tak byla ošetřena rozsáhlá plastika J. Chwaly Karlštejn, akvarelly a tisky v rámech, předměty z textilu, hračky, sklo, porcelán, kovové předměty a další. Pro badatelské účely byla rekonzervována sbírka oplatnic.

Pravidelně probíhají kontroly depozitářů s kurátory podsbírek. Je kontrolován jak stav předmětů, tak klima depozitáře. Hodnoty teplot a relativní vlhkosti jsou pravidelně sledovány, případné problémy okamžitě řešeny. Na úseku tohoto pracoviště je prováděna fotodokumentace, je vedena dokumentace konzervačních karet v Bachu. V průběhu roku proběhly přednášky pro žáky základních škol v rámci projektového vyučování.

Díky získaným prostředkům z grantu Ministerstva kultury bylo v tomto roce zrestaurováno šest zbraní z období 19. století.

Provozní oddělení

Truhlářská dílna – realizace

Pracovníci provozního oddělení prováděli kromě běžných pracovních povinností a pomoci při instalaci výstav i tyto realizace:

Prachatické muzeum – výroba podstavců k výstavním účelům, oprava části schodiště v administrativní budově, nábytek do expozice Renesance – lavice, křeslo, ozdobné sloupy, pult, stojánky, dále oprava díž a výroba panelů

Jihočeské muzeum v Českých Budějovicích – zhotovení nábytku pro výstavu Příběh šumavské podmalby – Šumava Karla Klostermanna (nábytek a pulty do šatny, knihovna, pařezové sedáky, podstavce pod vitriny, lavice a stoly)

Alšova jihočeská galerie v Hluboké nad Vltavou – výroba výstavních panelů a sedáků

Divadlo Oskara Nedbala Tábor – výroba kosmetických stolků, skládacích podií a skříní

Návštěvnost

V roce 2009 navštívilo muzeum a všechny akce jím pořádané celkem 15 084 návštěvníků. Počet prodaných vstupenek činil 3342 kusů. Větší počet návštěvníků shlédlo Prachatické muzeum při dnech otevřených dveří, kdy je návštěvnost pravidelně vysoká.

František Kubů

Zahájení výzkumu Zlaté stezky v Německu

Dlouholetý výzkum Zlaté stezky, který od roku 1990 společně provádějí Prachatické muzeum a Jihočeské muzeum v Českých Budějovicích, dospěl k významnému mezníku. V roce 2008 byl ukončen výzkum všech českých částí Zlaté stezky a v roce 2009 se začalo s výzkumem této významné středověké komunikace v Německu. Tato druhá etapa výzkumu proběhne v rámci grantového projektu, který za finanční podpory Evropské unie a německé spolkové země Bavorsko realizuje univerzita v Pasově ve spolupráci s Prachatickým muzeem a s historickým spolkem v Pasově (Verein für ostbairische Heimatforschung Passau). Realizátorem výzkumu je stejný výzkumný tým pracovníků Prachatického muzea a Jihočeského muzea, který provedl výzkum českých částí. Výzkum německé části Zlaté stezky je plánován na léta 2009–2013, přičemž vlastní výzkum proběhne v letech 2009–2011 a ve zbylé době budou zpracovány jeho výsledky a napsána kniha (4. díl knižní řady), která obsáhne veškerou dokumentaci a hodnocení tohoto výzkumu.

V roce 2009 byl realizován výzkum německé části prachatické větve Zlaté stezky v úseku od státní hranice u Bischofsreutu až po spojení všech tří větví Zlaté stezky u Vendelsbergu. Zároveň byly detektorem kovů prozkoumány nalezené rozsáhlé komplexy pozůstatků Zlaté stezky (Leopoldsreutsko-Grainetský systém, Steinbühlerský systém a Sicklingerberský systém, úsek v lese Birket), byl proveden archeologický výzkum významného pozůstatku Zlaté stezky u Hauzenbergu (tzv. Salzgraben) a byly vypracovány mapové podklady pro zcela nově použité moderní snímkování nalezených pozůstatků metodou tzv. Airbornescanning (tato metoda nahradí geodetická zaměrování nalezených pozůstatků, používaná u českých částí Zlaté stezky).

Výzkum německých částí Zlaté stezky probíhá v době, kdy se připravují a kdy proběhnou velké oslavy millennia Zlaté stezky (v roce 2010) a díky tomu se těší velké pozornosti sdělovacích prostředků i vědecké a široké laické veřejnosti, především v Německu. Výzkum sledují novináři, televizní a rozhlasové štáby i místní obyvatelstvo a autoři výzkumu průběžně seznamují veřejnost s jeho výsledky i s celou problematikou Zlaté stezky v mnoha přednáškách, o které je s blížícím se millennium velký zájem.

Marek Parkman

Archeologická konference ARGE

Konference byla čtyřdenní, přičemž středa 17. června byla vyhrazena na příjezd účastníků. Ve čtvrtek ráno bylo jednání slavnostně zahájeno úvodními slovy zástupců všech tří zemí a pozvaných hostů. Za bavorskou stranu promluvil Dr. Karl Schmotz z Deggendorfu, za rakouskou Mgr. Heinz Gruber z Lince a za českou PhDr. Miloslav Chytráček, Ph.D. z Archeologického ústavu AV ČR v Praze. Archeology ze všech tří zemí pozdravil také zástupce Krajského úřadu Jihočeského kraje Ing. František Chrastina, ředitel Prachatického muzea Mgr. Pavel Fencel a za Město Prachatice tajemník Ing. Karel Pašek. Poté následovaly celý den přednášky a večer byla na programu prohlídka Prachatického muzea a historického jádra města. Pátek dopoledne bylo opět věnováno přednáškám a odpoledne bylo vyhrazeno na exkurzi po vybraných archeologických lokalitách a památkách regionu. Účastníci konference navštívili zámek Kratochvíle, latéské čtyřúhelníkové valy u Hradiště, raně středověké hradiště na vrchu sv. Ján v Netolicích a rodný dům Mistra Jana Husa v Husinci. V sobotu dopoledne proběhla ještě prohlídka kostela sv. Petra a Pavla ve Starých Prachaticích a pozůstatků Zlaté stezky mezi Prachaticemi a Libínským Sedlem.

Na finančním zabezpečení konference se podílelo pořádající Prachatické muzeum, Archeologický ústav AV ČR v Praze, Město Prachatice a Asociace muzeí a galerií ČR. Hlavní část finančních prostředků byla získána z Dispozičního fondu – Programu přeshraniční spolupráce Cíl 3 ČR – Svobodný stát Bavorsko 2007–2013. Velký dík za sponzorské příspěvky patří také firmám, působícím v našem regionu – Strabag, a.s., Prachatice; Sabbia, s.r.o., Prachatice; Korowatt, s.r.o. Bušanovice; Pekařství Vladimír Cais, Vlachovo Březí; Obelisk Praha, s.r.o.; Elektro Kadlec, Prachatice; firma Rosa, Prachatice; Masna Vimperk; Pivovar Strakonice; Pekařství Klas, Prachatice; Miroslav Hojdecký, Vl. Březí. Všem, kteří přispěli na konání konference patří velký dík. Byli uvedeni na panelu, umístěném v jednacím sále a zároveň jim bylo poděkováno ústně i v lokální kabelové televizi. Přednesené příspěvky budou jako vždy publikovány v samostatném sborníku, jehož vydání zajišťuje bavorská strana.

Zdeňka Oberfalcerová

Barevný život – výstava obrazů Jany Vokurkové květen – září 2009

Na hlavní letní sezónu připravilo Prachatické muzeum komorní výstavu obrazů písecké rodačky Jany Vokurkové. Autorka žije a tvoří více než třicet let ve Volarech, uprostřed drsné, melancholické a zároveň divoce romantické šumavské

přírody. „Barvy Šumavy“ si Janu Vokurkovou podmanily a otiskly se jí do duše. Její přirozeně vyvěrající a zároveň výtvarně kultivovaný cit pro barvy tak dává vzniknout obrazům, barevným klenotům. Každé její plátno vyzařuje kompaktně přetavenou atmosféru, tu tichou a zadumanou, tu prozářenou teplem a sluncem, ale vždy důkladně promyšlenou a obohacenou niterným prožitkem. Díla vnesla do prostor našeho muzea otisk bohatého vnitřního „Barevného života“ šumavské malířky a alespoň na chvíli barvami prozářila potemnělé kouty renesanční budovy.

Věra Škopková

Keltská muzejní noc

V rámci Festivalu muzejních nocí 2009 konaném již popáté, připravilo Prachatické muzeum Keltskou muzejní noc. Tu zahájila v 17 hodin vernisáž výstavy Keltové v jižních Čechách s komentovanou prohlídkou Mgr. Ing. Marka Parkmana. Výstava představila návštěvníkům Kelty na základě jihočeských nálezů z období 6. -1. století před Kristem. Návštěvníci se dozvěděli, že jižní Čechy patří k rozsáhlé oblasti, na jejímž území krystalizovalo keltské etnikum a dosud objevené lokality z doby latéské poskytly velké množství zajímavých nálezů i informací o životě Keltů. Následovala komentovaná prohlídka stálých expozic s historikem PhDr. Františkem Kubů. O obě komentované prohlídky byl velký zájem. Před muzeem na Velkém náměstí vystoupila prachatická skupina Beltina se zajímavým hostem – dudákem Chrisem Steerem z Anglie. Jako vždy Beltina nezklamala a sklídila velké ovace. Po celou dobu muzejní noci předváděl ve svém ležení před muzeem „pravý Kelt“ svá řemesla. Nejvíce se dětským návštěvníkům líbilo ražení mincí. Muzeum bylo otevřeno až do půlnoci, bylo zde možno zakoupit keltské doplňky a nechybělo ani tradiční občerstvení.

Pavel Fencel

Šumava na starých mapách – Zvolen

Úspěšná výstava Šumava na starých mapách, prezentovaná v roce 2008 v čp. 255, byla v roce 2009 převezena do Lesnického a dřevařského muzea ve Zvolenu. Jednalo se o reciproční výměnu. Prachatické muzeum pořádalo v roce 2008 výstavu Zvolen na starých pohlednicích. Vedení Lesnického muzea ve Zvolenu při vernisáži této malé výstavy si prohlédlo expozici Šumava na starých mapách a požádalo o možnost tuto výstavu představit ve Zvolenu. Po souhlasu dalších pořadatelů výstavy (NZM Praha a Správy NP Šumava) bylo dohodnuto výstavu ve Zvolenu zrealizovat. Instalaci provedly za pomoci místních zaměstnanců

pracovnice Prachatického muzea. Slavnostní vernisáže za účasti primátora města Zvolena a župana Středoslovenského kraje se zúčastnil pouze zástupce NZM, neboť nikdo ze zaměstnanců Prachatického muzea se nemohl uvolnit. Výstava byla úspěšná, shlédlo ji na osm set návštěvníků. Ukončení výstavy se zúčastnil ředitel Prachatického muzea, zástupci NZM a místostarosta města Prachatic. Při přijetí primátorem Zvolena byly dohodnuty další kroky, které budou učiněny ve spolupráci obou muzeí.

Zdeňka Oberfalcerová

Nostalgie historických kočárků a kolébek září – prosinec 2009

Unikátní ucelený soubor historických kočárků, kolébek a loutkových kočárků bylo možné shlédnout v našem muzeu na konci sezóny. „Fotografie kočárku z mého dětství, ve kterém se zvědavě usmívám, a jiná s kočárkem pro panenku mě inspirovaly k jejich dlouholetému hledání, které vyústilo v početnou sbírku,“ tak se veřejnosti na své první výstavě v roce 2004 představila sběratelka paní Miloslava Šormová z Roztok u Prahy. Od té doby byla její sbírka představena v mnoha českých městech.

Kočárek jako prostředek k přepravování dětí je znám pouze 300 let. Ty první svým vzhledem připomínají tehdejší velké cestovní kočáry. Na zakázku si je nechávaly vyrábět především aristokratické rodiny. V našich zemích byly první kočárky společnou prací několika řemeslníků – košíkářů, kolařů a kovářů. Kočárek sloužil nejen k pobytu dítěte venku, ale byl používán i doma, kde postupně nahradil kolébkou. Téměř současně s kočárky pro děti se začaly vyrábět i kočárky loutkové pro panenky, které věrně kopírovaly podobu svých velkých předloh.

Na naší výstavě bylo možné nejen shlédnout kočárky a kolébky vyrobené v časovém rozmezí sta let (1880–1980), ale zároveň se přenést o několik let zpět a zavzpomínat na krásná léta vlastního dětství. Bylo možné se pokochat pohledem na takzvané trojkolky, trakářky, princezky, promenádky, kočárky skládací, skříňkové, prošíváné a velmi oblíbené kukaně oblých tvarů.

František Kubů

Restaurování kolekce zbraní

V roce 2009 bylo s podporou grantového projektu ministerstva kultury ČR ISO dokončeno restaurování kolekce zbraní z podsbírký Militaria. Restaurování provedl restaurátor Jiří Matoušek z Prahy- Radotína. Ministerstvo kultury ČR poskytlo neinvestiční dotaci ve výši 54 000 Kč, z vlastních zdrojů bylo vyplaceno 58 000 Kč.

Jednalo se o následující sbírkové předměty:

- 2120/77 (ZB-7) rakouská puška (štuc) pro myslivecké sbory vzor 1854
- 2124/77 (ZB-11) rakouská puška (štuc) pro myslivecké sbory vzor 1854
- 2149/77 (ZB-36) perkusní polopažbená jednuška M. Nowotny po r. 1830
- 2151/77 (ZB-38) rakouská puška (štuc) pro myslivecké sbory vzor 1867
- 2151/77 (ZB-38) sečný bodák pro rakouský myslivecký štuc syst. Lorenc vz. 1854 a 1862
- 2241/77 (ZB-128) pochva pro sečný bodák rakouských pušek pro myslivecké sbory vz. 1798–1867

Kolekce palných zbraní s příslušenstvím (3 myslivecké štuce, 1 perkusní jednuška, 1 bodák k mysliveckému štuci s pochvou) byla restaurátorovi Jiřímu Matouškovi odevzdána 8. 7. 2009 a po jeho restaurátorském zásahu byla převzata zpět dne 30. 11. 2009.

Zrestaurované zbraně zkvalitní sbírku militárií Prachatického muzea a určitě budou využity k výstavním účelům (např. k výstavám k problematice 19. století nebo k dějinám vojenství). Zvláště ucelený a restaurovaný soubor rakouských mysliveckých štuců je v poměrech regionálního muzea mimořádný.

ROČENKA PRACHATICKÉHO MUZEA 2009

Autoři textů:

Mgr. Pavel Fencl, PhDr. František Kubů, Šárka Ladýřová,
Mgr. Zdenka Oberfalcerová, Mgr. Ing. Marek Parkman, Jana Svobodová,
Věra Škopková, Věra Toncarová, Jaromíra Zýková

Redakce:

Mgr. Pavel Fencl, Mgr. Zdenka Oberfalcerová

Grafický návrh a výběr fotografií:

Mgr. Zdenka Oberfalcerová

Fotografie:

Mgr. Zdenka Oberfalcerová, Mgr. Ing. Marek Parkman, Šárka Ladýřová

Předtisková příprava: Jan Kortus – Profset

Tisk: Akcent Vimperk

Vydalo Prachatické muzeum,
příspěvková organizace zřizovaná Jihočeským krajem, květen 2010

náklad 150 výtisků

ISBN 978-80-87421-01-7